

DOCUMENTE PRIVIND ÎNCEPUTUL ANUARULUI *APULUM*

Orașul Alba Iulia, prin zestrea mare de monumente și vestigii arheologice, a stat permanent în atenția celor interesați de studiul trecutului. Pentru protejarea și valorificarea lor s-au demarat de timpuriu proiecte care au avut ca finalitate înființarea muzeului albaiulian. Să remarcăm demersurile *Societății de istorie, arheologie și științele naturii* (1887) care, prin contribuția arheologului autodidact Adalbert Cserni, a reușit să pună bazele muzeului, astăzi una din cel mai importante instituții de profil din Transilvania¹. După 1918, viața muzeului este influențată de activitatea Comisiunii Monumentelor Istorice, Secțiunea pentru Transilvania condusă de Alexandru Lapedatu (președinte) și Constantin Daicoviciu (secretar), care a intervenit deseori în zona anticului *Apulum*, urmărind stoparea distrugerilor bunurilor culturale și inițierea de cercetări sistematice².

Pentru un control permanent și eficient era necesară consolidarea, la nivel local, a unei instituții muzeale puternice cu personal calificat și cu susținere din partea autorităților teritoriale. Iată de ce Comisiunea Monumentelor Istorice, prin adresele oficiale înaintate forurilor locale, a solicitat luarea măsurilor ce se impuneau pentru întărirea muzeului care după 1918, deși avea două secții (națională și arheologică)³, se confrunța cu mari lipsuri materiale și mai ales cu absența unui bărbat priceput în tainele istoriei, pe care îl va câștiga prin așezarea tânărului profesor de la Turnu Severin, l-am numit aici pe Ion Berciu, în funcția de custode (mai târziu de director), la propunerea lui Nicolae Iorga, care a înțeles importanța muzeului din Alba Iulia⁴. Ajudat de Constantin Daicoviciu și profitând de noua reorganizare administrativ-teritorială a țării, Ion Berciu a reușit să restructureze muzeul, care își schimbă titulatura din Muzeul Unirii în Muzeul Regional Alba Iulia, așezat sub patronajul Ținutului Mureș. În baza noii organizări, muzeul avea următoarele secții: preistorică, romană, numismatică, medievală, a Unirii, etnografică, științele naturii, biblioteca și arhiva⁵.

¹ Despre etapa 1887-1918 a muzeului vezi Petranu 1922, p. 111-116; Moga și Mârza 1990-1993, p. 417-442. Pentru o scurtă privire asupra vieții și activității lui Adalbert Cserni vezi, de pildă, Borza 1942, p. 351-354.

² Opreș 1981, p. 507-524.

³ Opreș 1931, XXXII p.

⁴ ANDJA. Prefectura, dosar 13186/1938.

⁵ Radu 1967, p. 557-565.

S-au intensificat cercetările sistematice pe teren, mai ales cele de arheologie, la care au participat specialiști de primă mână, dacă e să ne referim doar la Constantin Daicoviciu sau Dumitru Berciu, ce au sporit patrimoniul muzeal⁶. Dar colecțiile muzeului au crescut simțitor și prin numeroasele donații, dintre care amintim pe cele ale lui Iustin Sava (funcționar, Alba Iulia), Zóltan Zalany (fost secretar general al Ținutului Mureș, Aiud), Ștefan Manciu (profesor, Blaj), Coriolan Petranu (profesor, Cluj), la care se adaugă cele ale unor instituții precum Comisiunea Monumentelor Istorice sau Liceul „Mihai Viteazul” din Alba Iulia (ultimul donează colecțiile de arheologie, etnografie și de carte veche românească)⁷.

Sporirea colecțiilor a determinat creșterea prestigiului muzeului albaulian, a cărui conducere hotărăște, la 22 august 1939, publicarea unui buletin sub titulatura de *Apulum*, cu scopul declarat de a valorifica cercetările de teren și materialele inedite aflate în muzeu⁸. Numele de *Apulum* este justificat, în *Prefața* la primul număr, de fondatorul revistei – Ion Berciu – prin două considerente: pe de o parte s-a dorit o publicație în care să predomine problemele de arheologie, iar pe de alta pentru că are o semnificație ce trimite la originile istorice ale meleagurilor Albei. S-a urmărit, așadar, prin editarea buletinului, să se obțină o oglindă a activității muzeului ca instituție de cercetare și protejare a patrimoniului național⁹.

Vremurile tulburi datorate războiului au îngreunat derularea proiectului dar, prin energia inițiatorului lui, care a intervenit cu numeroase adrese la forurile locale (Ținut, Prefectură), s-a reușit materializarea, este adevărat abia în 1942, tipărindu-se astfel primul număr din *Apulum*.

Prin rândurile de față vom zăbovi asupra demersurilor efectuate pentru inițierea anuarului muzeului albaulian. Drumul sinuos al acestei întreprinderi încercăm să-l prezentăm pe baza câtorva documente (pe cele mai importante am socotit util să le așez în Anexa acestui studiu) din fondul Prefecturii Alba, aflat la Direcția Județeană Alba a Arhivelor Naționale.

După hotărârea luată în Consiliul de administrație al muzeului, din 22 august 1939, privind editarea buletinului, în anul următor, la 5 iulie, cu sprijinul autorităților locale s-a organizat o licitație publică pentru adjudecarea lucrărilor de tipărire. S-au înaintat două oferte, una venită din partea Tipografiei „Dacia Traiană” din Sibiu – care și câștigă licitația –, iar cealaltă din partea Tipografiei „Alba” din Alba Iulia. Prețul pentru tipărirea buletinului s-a stabilit, după deviz, la 55.000 lei, o coală de 16 pagini urmând a fi tipărită cu 3632 lei, iar cm² de

⁶ Astfel de intervenții s-au desfășurat la Ighiel (unde s-a descoperit un depozit de bronz), la Tibru (un tezaur monetar roman), la Căpâlna și exemplele pot continua.

⁷ *Apulum* I, p. 361-367.

⁸ Radu 1967, p. 564.

⁹ Berciu 1942, p. VII.

autotipie cu 4 lei și broșatul cu copertă 6 lei pe bucată. Autoritățile Ținutului Mureș au aprobat rezultatele licitației, emanând decizia numărul 13.249/1940 din 20 iulie, prin care solicită anunțarea adjudecătorului (Tipografia „Dacia Traiană”) în vederea depunerii garanției legale de 10% din valoarea lucrării și prezentării, în termen de 30 de zile, la Ținut pentru semnarea contractului¹⁰.

Din păcate, dificultățile prin care trecea societatea românească au determinat amânarea de pe o zi pe alta a tipării anuarului. Inflația și convulsiile economice au dus la devalorizarea leului, astfel că cei 55.000 lei stabiliți în 1940 s-au dovedit insuficienți în anul următor. Tipografia „Dacia Traiană” solicită la 26 mai 1941 mărirea plății în avans la 20.000 lei și ridicarea prețului de producție cu 25%, motivând prin creșterea salariilor și a prețului hârtiei¹¹. Solicitățile tipografiei sibiene l-au determinat pe Ion Berciu să propună Prefecturii Alba aprobarea lor numai dacă Tipografia „Alba” – cea de a doua participantă la licitație – nu acceptă imprimarea anuarului sub prețul avansat de „Dacia Traiană”¹². Revine cu adresa 138/1941 înaintată prefectului în care prezintă întreaga odisee a proiectului sugerând măsuri urgente, căci altfel amânarea continuă nu are ca finalitate decât anularea bunelor intenții manifestate de toate instituțiile implicate. Avansează ideea unei acțiuni în doi timpi: 1. acordarea editării anuarului Tipografiei „Alba” care prin glasul patronului ei C. Suciuc – un iubitor al istoriei dacă ținem seama de faptul că a donat muzeului, la 10 august 1941, două documente istorice¹³ – s-a angajat să efectueze o tipăritură îngrijită utilizând hârtie de calitate iar clișeele urmând a se realiza la Tipografia Marvan din București; pe lângă acestea, tipărirea în localitate a anuarului ar asigura posibilitatea urmăririi îndeaproape a corecturilor și procesului de tipar și, 2. înlăturarea aspectelor de ordin formal prin substituirea Tipografiei „Dacia Traiană” cu Tipografia „Alba”, pentru a se evita reluarea lungului șir de licitații și formalități. Situația permite punerea în practică a acestor soluții, mai ales că Tipografia „Alba” a comunicat acceptul ei de a edita buletinul cu o majorare de 24% față de prețul stabilit la licitația din 5 iulie 1940, dar cu condiția de a i se acorda un avans de 30.000 lei¹⁴.

În cele din urmă, Prefectura, la 24 iulie 1941, prin Serviciul financiar, aprobă achitarea cheltuielilor pentru imprimarea anuarului, în valoare de 67.000 lei, care urmau a fi acoperite din bugetul județului (cap. III, art. 67 cu un disponibil de 586.069 lei) fără a se mai organiza o nouă licitație. De asemenea, s-a hotărât ca detaliile să se stabilească prin tratare directă între cele două părți¹⁵.

¹⁰ ANDJA. Prefectura, dosar 9849/1941, act nr. 13.249/1940.

¹¹ ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 3.

¹² ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, act nr. 133/1941, f. 7.

¹³ *Apulum* I, p. 364.

¹⁴ ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, act nr. 1387/1941, f. 8.

¹⁵ ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, act nr. 14135/1941, f. 17.

În sfârșit, după doi ani de la lansarea proiectului, s-a reușit semnarea unui contract ferm în vederea editării anuarului. Încheiat la 26 august între Prefectura Alba sub tutela căreia se afla muzeul și Tipografia „Alba”, el prevedea cu rigurozitate condițiile și clauzele de tipărire. Prețul de cost s-a stabilit definitiv la 66.200 lei, indicându-se și câteva aspecte de ordin tehnic dintre care amintim: tipărirea anuarului în 1.000 de exemplare, cu minimum 160 pagini și 100 de clișee (în final, primul număr al revistei *Apulum* s-a tipărit în 376 pagini, depășindu-se și numărul minim de clișee); formatul anuarului s-a fixat la 25/18 cm; lucrările de imprimare trebuiau finalizate în trei luni de la semnarea contractului cu un proces de recepție (persoana responsabilă cu supravegherea lucrărilor indicată expres în contract a fost Ion Berciu), în caz contrar, Prefectura era îndrituită în să ofere altei firme finalizarea lucrării, cheltuielile aferente urmând a fi achitate de tipografia albauliană¹⁶.

Caietul de sarcini realizat la 26 iunie 1941 de Vasile Corbuleanu și Ioan Salea, angajați în cadrul Serviciului financiar al Prefecturii, cuprinde îndrumări de ordin tehnic care, considerăm, merită a fi semnalate. Pe lângă formatul buletinului (25/18 cm), sunt specificate și dimensiunile literei: pentru textul propriu-zis Borgis (9 puncte tipografice¹⁷); pentru recenzii Petit (8 puncte); pentru notele de subsol se recomandă Nonpareille (6 puncte). Se sugerează, de asemenea, ca 500 de exemplare să fie tipărite pe hârtie de calitate superioară, iar celelalte 500 pe hârtie velină obișnuită. Coperta buletinului urma a fi confecționată din carton lucios de culoare cenușie deschisă¹⁸.

Urmând aceste indicații, Tipografia „Alba” a reușit să tipărească buletinul, este adevărat abia în 1942, după cum se consemnează în chiar foaia de titlu a primului număr.

Împărțit în șapte secțiuni (Preistorie, Istorie antică, Istorie medievală și modernă, Științele naturale, Etnografie, Comunicări și Cronica Muzeului regional), primul număr al buletinului, supervizat de un consiliu de administrație alcătuit din generalul Dănilă Papp (președinte de onoare), Constantin Daicoviciu (membru de onoare), Dr. Florian Medrea (membru de onoare), Dr. Dumitru Bogdan (membru de onoare), Dr. Ioan Pop (membru), Eugen Hulea (membru), Enea Zefleanu (membru), Virgil Cucuiu (membru), Iustin Sava (membru), Octavian Mihălțian (membru), Octavian Codău (membru) și Ion Berciu (secretar), cuprinde studii care valorifică cercetările de teren efectuate sub egida muzeului, dar și studii de sinteză datorate unor importante figuri ale istoriografiei românești. În prima parte a buletinului se remarcă studiile lui

¹⁶ ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 21.

¹⁷ *Punctul tipografic* reprezintă unitatea de măsură fundamentală în operațiile de tipar, fiind egal cu 0,376065 mm, la o temperatură de 20⁰C. Multiplii lui sunt *cicero* și *cvadratul*.

¹⁸ ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 16.

Dumitru Berciu¹⁹; în cea de a doua parte subliniem studiul semnat de Constantin Daicoviciu²⁰, în cea închinată științelor naturii pe cel datorat lui Alexandru Borza²¹; din domeniul etnografiei subliniem contribuția lui Gheorghe Pavelescu²², iar din secțiunea Istorie medie și modernă amintim studiul lui David Prodan²³.

Trecerea în revistă a acestor nume arată că, de la început, buletinul muzeului albaulian s-a bucurat de sprijinul și girul lumii științifice românești, dar și hotărârea celor care l-au urzit de a-i asigura un debut care să fie nu o promisiune ci o certitudine. Datorită lor dar și personalităților locale (Constantin Economu, Eugen Hulea, I. Jozsa) care au scris în paginile primului număr și mai ales directorului muzeului, Ion Berciu, a fost posibilă editarea celui de al doilea număr, tipărit abia în 1946 tot la Tipografia „Alba”²⁴. Munca lor a fost continuată, în ciuda convulsiilor sociale și politice traversate de societatea românească din 1942 până astăzi, de alții care au reușit să asigure o oarecare continuitate și mai ales calitate (prin studiile publicate) buletinului muzeului din Alba Iulia ce a ajuns la numărul 40 și la șizeci și unu de ani de viață.

Ion Berciu, fondatorul revistei, nota în Prefața primului număr că publicații de acest fel sunt absolut necesare pe tot cuprinsul țării, căci ele chiar numai prin semnalarea unor piese arheologice sau documente istorice inedite contribuie la dezvoltarea științei istorice. Dar *Apulum*, începând chiar cu primul număr, a depășit poziția pe care i-a sugerat-o, cu modestie, fondatorul. Drumul ascendent este vizibil chiar de la numărul al doilea, unde au publicat personalități ale istoriografiei noastre precum Aurel Decei, Andrei Oțetea, Radu Vulpe etc.

Prin faptul că s-a reușit editarea unei reviste, instituția muzeală albauliană a crescut simțitor în prestigiu. Pe bună dreptate Ion Berciu afirma în 1942 că „.../ drumul ce am deschis cu mijloace modeste, dar cu însuflețire și încredere /.../” va asigura Muzeului din Alba Iulia posibilitatea „.../ să-și îndeplinească, potrivit locului unde se află, întreaga sa misiune de așezământ național de educație și cultură”. În cea mai mare parte nu s-a înșelat.

ZEVEDEI-IOAN DRĂGHIȚĂ

¹⁹ Este vorba de următoarele: *Unelte de cupru și bronz de origine transilvană: securi de tip Baniabic; Topoarele de cupru cu două brațe opuse (tipologie și origine) și Depozitul de bronz de la Orăștie.*

²⁰ *Bănatul și Iazygii.*

²¹ *Monumentele naturii din Ardealul central și apusean.*

²² *Contribuții la cunoașterea picturii pe sticlă la Români din Transilvania.*

²³ *Un publicist ungar despre Avram Iancu 1864-65.*

²⁴ *Apulum* II, 1943-1945, 440 p.

Documents Regarding the Beginnings of the *Apulum* Annual

(Summary)

The growing number of the collections of the Alba Iulia museum (which started functioning in 1887) determined its board to decide – on the 22nd of August 1939 – to issue a bulletin, under the name *Apulum*, having the declared goal to valorise the field research and the original materials of the museum. We insisted in the present study on the often tiresome and unproductive approaches that Ion Berciu as the director of the museum made to the local authorities (County, Prefect's Office) in order to obtain the material support needed to achieve the project. After the bidding, to which the "Dacia Traiana" printing house from Sibiu and the "Alba" printing house from Alba Iulia participated, and the first of the two won, numerous delays followed, doubled by the war crisis through which Romania was passing. The printing of the first number was however realised (1942) but by the "Alba" printing house because the first printing house had risen the cost price by 25%. This first number of the now well-known 60 year old annual stands out through good graphics and a remarkable scientific content, suggested even by the enumeration of some of the authors of the published studies: Dumitru Berciu, Constantin Daicoviciu, Al. Borza, Gh. Pavelescu, David Prodan.

(Translated by Petru Ionescu.)

Anexa

I

România
 Ținutul Mureș
 Serviciul Financiar
 Nr. 13249/1940

Alba Iulia, la 20 iulie 1940

Deciziune,

Noi rezidentul Regal al Ținutului Mureș,

Asupra referatului Serviciului Financiar cu nr. de mai sus, prin care ne face cunoscut că în baza deciziei acestui Ținut nr. 13.249/1940, s-a ținut de către comisia de licitații a Ținutului, în ziua de 5 iulie 1940, tratarea directă pentru imprimarea buletinului Muzeului Regional din Alba Iulia, în valoare de lei 55.000, după deviz.

Având în vedere că, din examinarea procesului verbal încheiat de comisiune și a lucrărilor aflate la dosar se constată că tratarea s-a ținut cu îndeplinirea tuturor formelor legale și că din cele 2 oferte prezentate, comisiunea a adjudecat în mod provizoriu, oferta firmei „Dacia Traiană” din Sibiu, care a fost cea mai avantajoasă.

Că angajarea acestei cheltuieli se poate face din creditele prevăzute la cap. III, art. 88/6 disponibilul actual fiind de lei 60.000, așa încât urmează a se aproba adjudecarea definitivă asupra ofertei firmei amintită mai sus, care a oferit după cum urmează: tipărirea Buletinului Muzeului Regional 1.000 exemplare pe hârtie conform modelului aflat la dosar, în toate condițiile devizului și caietului de sarcini al lucrării, cu prețul de la 3632, una coală de 16 pagini, cm. p. de autotipie 4 lei și broșatul cu copertă lei 6 bucată, asupra căror prețuri se aplică încă o scădere de 1% (unu la sută) oferită la supraoferta verbală.

Pentru aceste considerațiuni și pe temeiul art. 61 și 69 din L. A., cum și pe temeiul art. 13, 20 și 21 din legea pentru simplificarea formalităților de angajare cheltuielilor administrațiilor locale, publicată în Monitorul Oficial nr. 21 din 1940,

Decidem:

Art. I. Se aprobă rezultatul tratării directe ce s-a ținut în ziua de 5 iulie a.c. de către comisiunea de licitații a Ținutului pentru imprimarea Buletinului Muzeului Regional Alba Iulia, în valoare de lei 55.000, după deviz, adjudecându-se în mod definitiv oferta firmei „Dacia Traiană” Sibiu, cu prețul de 3632, una coală de 16 pagini, cm. p. de autotipie lei 4 și broșatul cu copertă încă o scădere de 1% (unu la sută) oferită la supraoferta verbală.

Art. II. Se va face cunoscut aceasta adjudecătorului pentru a depune garanția de 10% din valoarea lucrării și de a se prezenta în cel mult 30 zile la Ținut pentru semnarea contractului.

Art. III. Serviciul financiar este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Rezident Regal
General Dănilă Papp

Șeful Serviciului
indescifrabil

(ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 6)

II

România
Ministerul Afacerilor Interne
Prefectura Județului Alba
Muzeul Regional Alba Iulia
Nr. 138/1941
Referat
Obiect: imprimarea Anuarului

Domnule Prefect,

Din pricina împrejurărilor grele prin care trecem am fost nevoiți să amânăm continuu tipărirea Anuarului muzeului nostru.

Lucrarea a fost adjudecată tipografiei „Dacia Traiană” din Sibiu, editură, care își luase angajamentul să ne tipărească Anuarul, cu o majorare de 5% față de adjudecarea din 5 iulie 1940, condiționat de un accont de 20.000 lei.

Ulterior ni s-a comunicat că cere o majorare de 25%, lucru ce ne-a determinat să cerem o nouă ofertă de la tipografia „Alba” din localitate, - care s-a oferit a ne tipări Anuarul, în condițiile stabilite la licitația ținută în iulie, cu o majorare de 24% și cu condiția de a i se acorda un avans de 30.000 lei.

Pentru a pune capăt unei atât de lungi tergiversări, cu onoare propunem următoarele:

1. Având în vedere că tipografia „Alba” este înzestrată cu mașinile necesare pentru o astfel de lucrare, precum și dorința d-lui C. Suci, conducătorul tipografiei, de a face această lucrare în condițiile cele mai bune, întrebuițând o hârtie mult mai bună decât cea oferită de „Dacia Traiană” și lucrând clișeele la Marvan, în București – lucruri

ce se vor stabili scrupulos și în contract – tipărirea anuarului poate fi încredințată acestei edituri.

2. Am consultat și pe membrii Consiliului și am găsit întreaga aprobare, cu adăugirea că fiind în localitate vom putea urmări corecturile și mersul lucrării mai efectiv și mai eficace, mai ales că este vorba de o lucrare deosebită.

3. Greutățile de ordin formal, avându-se în vedere lungile amânări, împrejurările și condițiile puse, vor putea fi înlăturate substituindu-se „Daciei Traiane”, „Alba”, fără a mai relua de la capăt, șirul licitațiilor și formalităților.

4. Luând în considerație cele de mai sus și având în vedere numai grija de a tipări acest Anuar, cât mai repede și în condițiile cele mai bune, respectuos, vă rog, domnule Prefect, a aproba oferta tipografiei „Alba” și a dispune începerea lucrării.

Primiți, vă rog, asigurarea întregului meu respect.

Directorul Muzeului,
Ion Breciu

(ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 9)

III

Prefectura Județului Alba
Serviciul Financiar
Nr. 14135/1941

Alba Iulia, la 24 iulie 1941

Deciziune,

Noi, Prefectul Județului Alba,

Asupra referatului serviciului financiar, prin care solicită să se aprobe contractarea cheltuielii având ca obiect: imprimarea Anuarului Muzeului Regional Alba Iulia, pentru care s-au întocmit și verificat din punct de vedere tehnic, proiectul deviz, caiet de sarcini etc, în valoare de lei 67.000.

Având în vedere că, angajarea acestei cheltuieli se poate face de la cap. III, art. 67 din buget, disponibilul actual fiind de lei 586.069.

Având în vedere apoi natura și valoarea acestei cheltuieli, cum și urgența contractării ei;

În baza dispozițiilor Decretului-lege nr. 3603, publicat în Monitorul Oficial nr. 253 din 29 oct. și a dispozițiilor art. 16 din legea pentru simplificarea formalităților publicată în Monitorul Oficial nr. 21/1940 și pe temeiul art. 7 din Decretul-lege nr.3219/1940;

Decidem:

Art. I – Se aprobă contractarea cheltuielii arătată mai sus pe cale de tratare directă, angajarea urmând a se face de la cap. III, art. 67 din buget;

Art. II – Prezentă deciziune se comunică:

1. Serviciului financiar
2. Serviciului Administrativ, pentru evidență
3. Muzeului Regional pentru luarea la cunoștință
4. Biroului arhivei, pentru afișare

Prefect,

Col. Tarcza Alexandru

Şeful Serviciului,
indescifrabil

(ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 17)

IV**Contract**

Care s-a încheiat pe de o parte între Prefectura judeţului Alba, iar pe de altă parte Tipografia „Alba” din Alba Iulia cu următorul conţinut:

1. În baza deciziei nr. 14135/1941, precum şi în baza licitaţiei prin tratare directă, care a avut loc în ziua de 2 august 1941, pentru imprimarea anuarului Muzeului Regional din Alba Iulia, Prefectura Judeţului Alba, dă în executare şi lucrare tipărirea acestui anuar, iar Tipografia „Alba”, se obligă să imprime acest anuar în conformitate cu devizul şi caietul de sarcini care face parte integrantă din acest contract şi despre care Tipografia „Alba” a luat cunoştinţă prin semnarea devizului şi caietului de sarcini.

2. Tipografia „Alba”, se obligă să execute imprimarea acestui anuar, respectând întru totul devizul şi caietul de sarcini, precum şi condiţiunile speciale impuse şi care sunt următoarele:

a. Anuarul se va tipări în 1.000 de exemplare cu minimum 160 de pagini şi 100 clişee, iar durata imprimării este de 3 luni de la data semnării contractului.

b. Mărimea anuarului: 25/18 cm., 40 rânduri pe o pagină, 60 litere într-un rând şi Librăria Alba, va ţine cont de toate celelalte condiţiuni speciale, anexate la caietul de sarcini şi faţă de condiţiuni speciale, nu se admite nici o abatere.

3. Costul acestei imprimări se stabileşte de comun acord la suma de 66.200 adică şasezeci şi şase mii două sute lei şi se vor plăti de la art. 67 din Bugetul Prefecturii Judeţului Alba, pentru exerciţiul în curs.

4. După terminarea imprimării, se va face predare tuturor exemplarelor comandate, redactându-se un proces-verbal de recepţie, şi dacă se va constata că, imprimarea s-a făcut conform caietului de sarcini şi a condiţiunilor speciale, se va dispune imediat achitarea costului imprimării.

5. Pentru cazul că Tipografia „Alba”, nu ar respecta întru toate condiţiunile la care s-a obligat, după exprimarea lucrării, Prefectura este în drept de a da unei alte firme similare terminarea lucrării pe spezele şi pe cheltuiiala tipografiei „Alba”, fără ca aceasta să poată face nici o obiecţie.

6. Odată cu semnarea contractului, Tipografia „Alba”, este obligată să consemneze la dispoziţia Prefecturii, Serviciul Financiar cauţiunea de 10% cerută de Legea Licitaţiilor Publice, care cauţiune se va elibera imediat după ce se va face recepţionarea anuarului comandat.

7. Pentru orice lămuriri complementare de ordin tehnic referitor la executarea lucrării, Prefectura Judeţului Alba, delegă pe directorul Muzeului Regional, Dl. Ion Berciu, ca în numele Prefecturii să dea toate lămuririle Tipografiei „Alba” şi aceasta este obligată de a ţine cont de aceste lămuriri şi îndrumări tehnice la executarea lucrării, care se vor da, însă în scris.

8. Tipografia „Alba”, se obligă să plătească toate taxele împreună cu acest contract, către stat, judeţ şi comună şi să prezinte acest contract spre vizare cu

Administrația Financiară a Județului Alba, în termen de 30 zile de la semnarea contractului.

După citire și explicare s-a semnat de părți în fața martorilor mai jos semnați.

Alba Iulia, la 26 august 1941

Martor
Avocat
Dr. Traian Breazu

Din partea prefecturii
Județului Alba
Prefectul Județului Alba
Col. Tarcza Alexandru

Pentru Tipografia „Alba”
C. Suciu

(ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 21)

V

Caiet de sarcini speciale

Obiectul lucrării: Publicarea Buletinului Muzeului Regional Alba Iulia

- Studii arheologice, istorice și etnografice, cât și note, recenzii și planșe.
- 1.000 exemplare, fiecare exemplar minim 160 pagini și circa 100 clișee.
- Valoarea lucrării: lei 67.000.
- Termen de executare: 3 luni.
- Condițiuni tehnice:
 - a. Mărimea buletinului: 25X18 cm.
 - b. 40 rânduri pe o pagină, 60 litere într-un rând.
 - c. 3 feluri de litere: 1. Borghis curent (corp nouă) pentru majoritatea studiilor (circa 145 pagini); 2. Petit pentru recenzii (circa 10 pagini); 3. Nonpareille, pentru note în josul paginilor (circa 5 pagini).
 - d. Circa 100 clișee aproximativ 8X6 cm., o parte în corpul buletinului, altele pe planșe.
 - e. Hârtie de calitate superioară de performanță chamois deschis, pentru 500 de exemplare, hârtie velină obișnuită pentru restul de 500 exemplare.
 - f. Coperta de carton lucios de preferință de culoare cenușie deschisă.
 - g. Broșatul în condițiuni bune.

Pentru ofertă se vor înainta:

1. Modele de hârtie.
2. Modele de copertă.
3. Probarul literelor.
4. Costul tipăririi unei coli (16 pagini).
5. Costul unui cm. p. clișeu.
6. Costul broșatului inclusiv coperta.

Șeful Serviciului,
Vasile Corbuleanu

Alba Iulia, la 26 iunie 1941
Subinginer
Salea Ioan

(ANDJA. Prefectura, dosar 9846/1941, f. 16)

Abrevieri bibliografice

- ANDJA. Prefectura - Arhivele Naționale, Direcția Județeană Alba, fond *Prefectura Alba*, acte înregistrate.
- Apulum* I, II - *Apulum*, I, 1939-1942, II, 1943-1945.
- Berciu 1942 - Ion. Berciu, *Prefață la Apulum*, I, 1939-1942.
- Borza 1942 - Alexandru Borza, "Dr. Adalbert Cserni (schiță biografică)", în *Apulum*, I, 1939-1942.
- Moga și Mârza 1990-1993 - Valer Moga, Eva Mârza, *Muzeul Unirii din Alba Iulia*, în *Apulum*, XXVII-XXX, 1990-1993.
- Opriș 1931 - Leonte Opriș, *Muzeul Unirii. Călăuză pe anii 1929-1930*, Alba Iulia, 1931.
- Opriș 1981 - Ioan Opriș, "Muzeul Unirii din Alba Iulia și ocrotirea patrimoniului cultural național (1918-1948)", în *Apulum*, XIX, 1981.
- Petranu 1922 - Coriolan Petranu, *Muzeele din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș. Trecutul, prezentul și administrarea lor*, București, 1922.
- Radu 1967 - D. Radu, "Muzeul Regional Alba Iulia. Scurtă privire istorică", în *Apulum*, VI, 1967.